

Legislația profesiei de avocat

Ediție îngrijită și adnotată de
Avocat dr. Mădălina Dinu

Actualizată la data de
1 iulie 2020

*Secțiunea a 2-a. Uniunea Națională a Barourilor
din România – U.N.B.R.*

Art. 59. (1) Uniunea Națională a Barourilor din România – U.N.B.R. este formată din toate barourile din România și are sediul în capitala țării, municipiul București.

(2) U.N.B.R. este persoană juridică de interes public, are patrimoniu și buget proprii.

(3) Bugetul U.N.B.R. se formează din contribuția barourilor în cote stabilite de Congresul avocaților. Patrimoniul U.N.B.R. poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

(4) Baroul de avocați se constituie și funcționează numai în cadrul U.N.B.R., potrivit prezentei legi și statutului profesiei.

(5) U.N.B.R. este succesoarea de drept a Uniunii Avocaților din România.

(6) Folosirea fără drept a denumirilor „Barou”, „Uniunea Națională a Barourilor din România”, „U.N.B.R.” ori „Uniunea Avocaților din România” sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat, precum și folosirea însemnelor specifice profesiei ori purtarea robei de avocat în alte condiții decât cele prevăzute de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă. A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 160/2018 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (6) [în prezent, art. 59 alin. (6) – n.r.] din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M. Of. nr. 471 din 7 iunie 2018).

Art. 60. (1) Organele de conducere ale U.N.B.R. sunt:

- a) Congresul avocaților;
- b) Consiliul U.N.B.R.;
- c) Comisia permanentă a U.N.B.R.;
- d) președintele U.N.B.R.

(2) În cadrul U.N.B.R. se constituie și funcționează:

- a) Comisia centrală de cenzori;
- b) Comisia centrală de disciplină;
- c) aparatul tehnic-administrativ.

Art. 61. (1)^[1] Congresul avocaților este constituit din delegați ai fiecărui barou, potrivit normei de reprezentare stabilite de statutul profesiei, din membrii Consiliului U.N.B.R. și din președintele Consiliului de administrație al Casei de Asigurări a Avocaților.

(2) Congresul avocaților se întrunește anual în sesiune ordinară, la convocarea Consiliului U.N.B.R.

(3) La cererea a cel puțin unei treimi din numărul barourilor, Consiliul U.N.B.R. este obligat să convoace Congresul avocaților în sesiune extraordinară.

Art. 62. (1) Convocarea congresului se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin înștiințarea în scris a barourilor și prin publicare într-un ziar central.

^[1] Alin. (1) al art. 61 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic din Legea nr. 46/2019.

Consiliile barourilor sunt obligate să afișeze data convocării și ordinea de zi la sediul baroului și la instanțele judecătorești din raza acestora.

(2) Barourile sunt obligate să își aleagă delegații cu cel puțin 10 zile înainte de congres.

(3) Congresul este legal constituit în prezența a două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 63. (1) Congresul avocaților are următoarele atribuții:

a) analizează și aprobă raportul anual al Consiliului U.N.B.R.;

b) alege și revocă membrii Consiliului U.N.B.R. dintre membrii congresului, potrivit prevederilor art. 64 alin. (1) și prevederilor Statutului profesiei de avocat;

c) alege și revocă Comisia centrală de cenzori;

d) face propuneri autorităților cu drept de inițiativă legislativă privind profesia de avocat;

e) adoptă și modifică statutul profesiei și statutul Casei de Asigurări a Avocaților, în conformitate cu prevederile prezentei legi și pe baza proiectelor întocmite de Consiliul U.N.B.R.;

f) adoptă hotărâri privitoare la relațiile dintre barouri, perfecționarea pregătirii profesionale și respectarea regulilor deontologice ale profesiei;

g) alege și revocă membrii Comisiei centrale de disciplină. Fiecare barou are dreptul de a propune câte un candidat pentru Comisia centrală de disciplină. Competența și procedura de judecată ale Comisiei centrale de disciplină se stabilesc prin statut;

h) aprobă bugetul anual al Casei de Asigurări a Avocaților și execuția bugetară anuală;

i) aprobă bugetul anual al U.N.B.R. și execuția bugetară anuală a acestuia și stabilește cota de contribuție a barourilor la formarea bugetului U.N.B.R. Cheltuielile necesare organizării congreselor se suportă de către fiecare barou în funcție de numărul reprezentanților săi;

j) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Hotărârile congresului sunt definitive și obligatorii pentru toate organele profesiei.

Art. 64. (1) Consiliul U.N.B.R. este format din decanii barourilor și reprezentanții barourilor aleși potrivit normei de reprezentare stabilite în statutul profesiei.

(2) Mandatul de membru al Consiliului U.N.B.R. este de 4 ani. În cazul încetării mandatului unuia dintre ei, înlocuitorul său execută diferența de mandat. Înlocuitorul este desemnat în condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) În caz de schimbare a decanului unui barou noul decan îl înlocuiește de drept pe predecesorul său. Celelalte vacanțe sunt completate la proximus congres al avocaților.

(4) Consiliul U.N.B.R. se întrunește trimestrial la convocarea președintelui U.N.B.R. Convocarea se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței.

(5) La cererea a cel puțin unei treimi din numărul membrilor Consiliului U.N.B.R. sau în situații excepționale, președintele U.N.B.R. va convoca Consiliul U.N.B.R. în ședință extraordinară, în cel mult 10 zile de la data solicitării sau a evenimentului justificativ.

(6) Consiliul U.N.B.R. lucrează în prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 65. Consiliul U.N.B.R. are următoarele atribuții:

- a) este organul reprezentativ și deliberativ al barourilor din România și asigură activitatea permanentă a U.N.B.R.;
- b) duce la îndeplinire hotărârile Congresului avocaților;
- c) rezolvă orice probleme interesând profesia de avocat între sesiunile Congresului avocaților, cu excepția acelor care sunt date în competența exclusivă a Congresului avocaților;
- d) exercită controlul asupra activității și asupra hotărârilor Comisiei permanente a U.N.B.R.;
- e) organizează examenul de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limba română ale avocaților străini;
- f) organizează și conduce activitatea Institutului Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților, constituit ca persoană juridică de drept privat nonprofit și care nu face parte din sistemul național de învățământ și nu este supus procedurilor de autorizare și acreditare;
- g) aprobă folosirea patrimoniului U.N.B.R. și C.A.A. în activități producătoare de venituri, potrivit legii;
- h) adoptă hotărâri în toate problemele privind pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților, precum și recomandări privind relațiile dintre barouri;
- i) organizează examenul de primire în profesia de avocat și de dobândire a titlului profesional de avocat definitiv, în condițiile art. 17 și cu respectarea prevederilor Statutului profesiei de avocat;
- j) organizează și supraveghează serviciul statistic general al U.N.B.R.;
- k) organizează și editează publicațiile U.N.B.R. și sprijină publicațiile barourilor;
- l) întocmește proiectul de buget al U.N.B.R. și îl supune spre aprobare Congresului avocaților, precum și execuția bugetară anuală a bugetului U.N.B.R.;
- m) întocmește raportul anual de activitate și de gestiune a patrimoniului U.N.B.R. și le supune spre aprobare Congresului avocaților;
- n) stăruie pentru realizarea bugetului U.N.B.R. și executarea de către barouri a hotărârilor adoptate de Congresul avocaților și de Consiliul U.N.B.R.;
- o) alege și revocă președintele și vicepreședinții U.N.B.R. și membrii Comisiei permanente a U.N.B.R., dintre membrii săi, avocați cu o vechime mai mare de 10 ani în profesie, pentru un mandat de 4 ani;
- p) verifică legalitatea și temeinicia deciziilor de primire în profesie și de înscriere în tabloul avocaților, date de către consiliile barourilor, la cererea persoanelor interesate;
- q) anulează, pentru cauze de nelegalitate, hotărârile și deciziile adoptate de organele de conducere ale barourilor, cu excepția celor care vizează plângeri ale terților sau ale avocaților împotriva deciziilor adoptate în materia plângerilor îndreptate împotriva avocaților, care încalcă legea și Statutul profesiei de avocat, ca urmare a contestației formulate de membrii baroului respectiv sau a sesizării președintelui U.N.B.R.;
- r) înființează Casa Centrală de Credit și Ajutor a Avocaților și controlează activitatea acesteia;

Capitolul I. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare, funcționare și conducere autonome, stabilite în condițiile prevăzute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Lege*, și ale prezentului statut.

- (2) Exercițarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale:
- a) principiul legalității;
 - b) principiul libertății;
 - c) principiul independenței;
 - d) principiul autonomiei și descentralizării;
 - e) principiul păstrării secretului profesional.

Art. 2. (1) Scopul exercitării profesiei de avocat îl constituie promovarea și apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, de drept public și de drept privat.

(2) În exercitarea dreptului la apărare recunoscut și garantat de Constituția României, republicată, de lege, de pactele și de tratatele la care România este parte, avocatul are dreptul și obligația de a stăruii, prin toate mijloacele legale, pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și soluționat într-un termen rezonabil, indiferent de natura cauzei sau de calitatea părților.

Art. 3. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, prezentului statut și codului deontologic.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul avocaților întocmit de baroul din care fac parte.

(3) Un avocat nu poate fi înscris decât într-un singur barou și nu își poate exercita concomitent activitatea în două sau mai multe forme de exercitare a profesiei.

(4) Este interzisă, sub sancțiunile prevăzute de Lege, exercitarea oricărei activități specifice profesiei de avocat de către o persoană fizică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și în tabloul avocaților sau, după caz, de către orice persoană juridică, cu excepția societății profesionale de avocați cu răspundere limitată.

Art. 4. (1) Profesia de avocat este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei și descentralizării, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(2) Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face numai prin vot secret.

(3) Avocatul are dreptul de a alege și de a fi ales în organele de conducere ale profesiei, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(4) Competența și atribuțiile organelor de conducere ale profesiei sunt prevăzute de Lege și de prezentul statut.

Art. 4¹.^[1] (1) Persoanele care îndeplinesc funcții în cadrul organelor de conducere ale baroului, Uniunii Naționale a Barourilor din România și instituțiilor aflate sub autoritatea acesteia, Casei de Asigurări a Avocaților și filialelor acesteia nu pot

^[1] Art. 4¹ a fost introdus prin art. 1 pct. 1 din Hotărârea nr. 7/2012.

participa la rezolvarea unei cereri, la luarea unei hotărâri sau decizii ori la încheierea unui act juridic prin care se produce un folos material pentru acestea, pentru soțul/soția ori pentru rudele sau afiii până la gradul III inclusiv ale acestora.

(2) De asemenea, persoanele indicate la alin. (1) nu pot participa la rezolvarea unei cereri sau la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care au relații cu caracter patrimonial.

(3) În cazul existenței unui conflict de interese, persoanele indicate la alin. (1) sunt obligate să se abțină de la soluționarea cererii, de la participarea la luarea hotărârii sau deciziei, informând în prealabil, în acest sens, organul profesional corespunzător.

(4) Prin *conflict de interese* se înțelege situația în care persoana indicată la alin. (1), soțul/soția, rudele sau afiii acesteia până la gradul al III-lea inclusiv are/au un interes personal de natură patrimonială, care poate influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor acesteia.

(5) Încălcarea prevederilor prezentului articol constituie abatere disciplinară gravă.

Art. 5. (1) În fiecare județ și în municipiul București există și funcționează, în temeiul Legii, un singur barou, persoană juridică de interes public. Baroul este constituit din toți avocații înscrșiși în tabloul avocaților care au sediul profesional principal în localitățile de pe raza acestuia.

(2) Toate barourile din România, constituite potrivit Legii, sunt membre de drept ale Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare *U.N.B.R.*

(3) *U.N.B.R.* este persoană juridică de interes public, înființată prin Lege. *U.N.B.R.* este unica succesoare de drept a Uniunii Avocaților din România.

(4) Constituirea și funcționarea de barouri în afara *U.N.B.R.* sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare a barourilor în afara *U.N.B.R.* sunt nule de drept. Nulitatea poate fi oricând constatată de către instanță sau alt organ judiciar, la cererea oricărei persoane interesate sau din oficiu.

(5) Sunt interzise, sub sancțiunea prevăzută de Lege, folosirea, fără drept, de către orice persoană a denumirilor „Barou”, „Uniunea Națională a Barourilor din România”, „*U.N.B.R.*” ori „Uniunea Avocaților din România” sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat, precum și folosirea fără drept a însemnelor specifice profesiei de avocat ori purtarea fără drept a robei.

Art. 6. (1) Libertatea și independența profesiei de avocat sunt principii în baza cărora avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale clienților potrivit Legii și prezentului statut. Aceste principii definesc statutul profesional al avocatului și garantează activitatea sa profesională.

(2) Avocatul este liber să își aleagă, să schimbe și să dispună în tot sau în parte de forma de exercitare a profesiei, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(3) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul. Nimeni nu poate impune unei persoane un anumit avocat, cu excepția cazurilor privitoare la acordarea asistenței judiciare obligatorii sau dispuse de către organul judiciar, a asistenței judiciare prin avocat ca formă a ajutorului public judiciar și a asistenței gratuite. Orice clauză ori convenție contrară, prohibitivă sau restrictivă este lovită de nulitate absolută.

(4) Relațiile dintre avocat și clienții săi se bazează pe onestitate, probitate, corectitudine, sinceritate, loialitate și confidențialitate. Drepturile și obligațiile avocatului sunt prevăzute de Lege, prezentul statut, codul deontologic și de contractul de asistență juridică legal încheiat.

Art. 7. (1) Într-o societate întemeiată pe valorile democrației și ale statului de drept, avocatul are un rol esențial. Avocatul este indispensabil justiției și justițiabililor și are sarcina de a apăra drepturile și interesele acestora. El este deopotrivă sfătuitorul și apărătorul clientului său.

(2) Avocatul, exercitând drepturile care îi sunt conferite de Lege și de prezentul statut, își îndeplinește îndatoririle și obligațiile față de client în raporturile cu autoritățile și instituțiile în relație cu care își asistă sau își reprezintă clientul, față de profesia sa în general și față de fiecare confrate în particular, precum și față de public. Avocatul are îndatorirea de a-și îndeplini cu conștiinciozitate, onoare și probitate profesională obligațiile față de client, în raporturile cu persoanele fizice, cu autoritățile și instituțiile publice sau private, cu alte persoane juridice, cu ceilalți avocați, precum și în relația sa cu publicul în general.

(3) În exercitarea profesiei, avocatul nu poate fi supus niciunei restricții, presiuni, constrângeri sau intimidări din partea autorităților sau instituțiilor publice ori a altor persoane fizice sau persoane juridice. Libertatea și independența avocatului sunt garantate de lege.

(4) Independența avocatului nu poate prejudicia interesele clientului său. Avocatul este dator să dea clientului sfaturi juridice corespunzătoare legii și să acționeze numai în limitele legii, ale prezentului statut și ale codului deontologic, potrivit crezului său profesional.

(5)^[1] Avocatul nu răspunde disciplinar pentru susținerile făcute oral sau în scris în fața instanțelor de judecată, a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală ori a altor autorități, dacă ele sunt făcute cu respectarea normelor de deontologie profesională.

(6)^[2] *Abrogat.*

Art. 8. (1) Secretul profesional este de ordine publică.

(2) Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată.

(3) Avocatul nu poate fi obligat în nicio circumstanță și de către nicio persoană să divulge secretul profesional. Avocatul nu poate fi dezlegat de secretul profesional nici de către clientul său și nici de către o altă autoritate sau persoană. Se exceptează însă cazurile în care avocatul este urmărit penal, disciplinar sau atunci când există o contestație în privința onorariilor convenite, exclusiv pentru necesități stricte pentru apărarea sa.

(4) Obligația de a păstra secretul profesional nu împiedică avocatul să folosească informațiile cu privire la un fost client, dacă acestea au devenit publice.

^[1] Alin. (5) al art. 7 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Hotărârea nr. 428/2018.

^[2] Alin. (6) al art. 7 a fost abrogat prin art. I pct. 2 din Hotărârea nr. 428/2018.